

İKLİM KULÜBÜ: BAŞARISIZ KÜRESEL ÇABA NASIL ONARILIR *

İklim değişikliği bugün ulusların karşı karşıya kaldığı en büyük çevre sorunudur ve giderek uluslararası ilişkilerdeki ana sorunlardan biri olarak görülmektedir. Yine de, hükümetler buna karşı anlaşmalar yapmak için kusurlu bir mimari kullanmışlardır. Kilit anlaşmalar, 1997 Kyoto Protokolü ve 2015 Paris İklim Anlaşması, gönüllü düzenlemelere dayanıyor. Devletlerin iklim anlaşmalarını yeniden kavramaları ve mevcut kusurlu modeli farklı bir teşvik yapısına sahip bir alternatifle değiştirmeleri gerekiyor - buna "İklim Kulübü" olarak adlandırıyorum. Uluslar, eğer kulüp modelini benimsiyorlarsa ve katılmayan uluslar için cezalar içeriyorlarsa, uluslararası iklim anlaşmalarında bedavacılık sendromunun üstesinden gelebilir. Aksi takdirde, iklim değişikliğini azaltma konusundaki küresel çaba başarısız olacaktır.

Oyun teorisinden gelen kavramlar farklı uluslararası çatışma türlerini ve uluslararası anlaşmaların potansiyelini açıklamaktadır. İlk ve kolay anlaşmalar sınıfı, evrensel olarak faydalı olan ve tarafların katılımı için güçlü teşvikleri olan sözleşmelerdir. Orta zorlukta olan ikinci bir anlaşma sınıfı, karşılıklı ticarete dayanır, bunun merkezi bir örnek uluslararası ticaret anlaşmalarıdır. Üçüncü bir uluslararası anlaşma sınıfı, küresel kamu mallarını ilgilendiren zor sorunlarla karşı karşıyadır. Kamu malları yeni bir olayı temsil etmez. Ancak, hızlı teknolojik değişim ve ulaşım ve iletişim maliyetlerindeki şaşırtıcı düşüş nedeniyle günümüz dünyasında daha kritik hale geliyorlar. COVID-19'un hızla yayılması, küresel güçlerin sınırlara nasıl saygı göstermediğini ve hazırlık yapmayı ve işbirliği yapmayı reddeden ülkelere karşı tehdit oluşturana kadar küresel sorunları görmezden gelmenin tehlikelerini hatırlatıyor. Küresel kamu malları üzerindeki anlaşmalar zordur, çünkü her bir ülkenin işbirliği yapmayan, dilenci-komşu sonuçları üreten bir kusur teşviki vardır. Bunu yaparken, küresel olarak faydalı olan ve katılan her ülke için faydalı olan planlar üzerinde işbirliği yapmak yerine ulusal çıkarlarını sürdürürler.

Zor sorunlara eğilmeye çalışan uluslararası iklim anlaşmaları üçüncü sınıfa girer ve hedeflerine ulaşmada büyük ölçüde başarısız oldular. Bu başarısızlığın birçok nedeni var. Zor bir soruna yöneldikleri için, uluslararası iklim anlaşmaları, kendiliğinden iş yapmanın zor olduğu kanıtlanmış bir teşvik yapısıyla başlar. Ayrıca, uzun vadeli küresel meselelere ilgisi olmayan ve sorunu ciddiye almayı reddeden liderler tarafından zayıflatıldı. Diğer engeller, iklim değişikliğini yavaşlatma ölçeği, zorluğu ve maliyeti. Geçmişteki anlaşmaların başarısızlığı düşünüldüğünde, iklim değişikliği konusunda uluslararası işbirliğinin başarısızlığa mahkum olduğu sonucuna varmak kolaydır. Bu yanlış bir sonuçtur. Geçmiş iklim anlaşmaları, zayıf mimari nedeniyle başarısız olmuştur. Etkili bir iklim anlaşmasının anahtarı mimariyi şu şekilde değiştirmek; gönüllü bir anlaşmadan güçlü teşvikleri olan bir anlaşmaya. Başarılı uluslararası anlaşmalar bir tür uluslar kulübü

olarak işlev görür. Kulüp, ortak bir mal veya hizmet üretmenin maliyetlerini paylaşmaktan karşılıklı fayda elde eden gönüllü bir gruptur. Başarılı bir kulübün kazanımı, üyelerin aidat ödeyeceği ve üyeliğin avantajlarından yararlanmak için kulüp kurallarına uyacak kadar büyüktür. İklim Kulübü'nün onu önceki çabalardan ayıracak iki temel özelliği vardır. Birincisi, katılımcı ülkelerin bir iklim hedefini (iki derece sıcaklık limiti gibi) karşılamak için tasarlanmış uyumlu emisyon azaltımlarını üstlenmeyi kabul etmeleridir. İkinci ve kritik fark, katılmayan veya yükümlülüklerini yerine getirmeyen uluslara ceza uygulanmasıdır. Kyoto Protokolü ve Paris Anlaşması sıfır ceza tarifesine sahip rejimler olarak düşünülebilir. Hem tarih hem de modelleme olarak bunlar minimal azaltımı sağlar. Başka bir deyişle, analiz - ne yazık ki, tarihin teyit ettiği şekilde - gönüllü uluslararası iklim anlaşmalarının çok az başaracağını öngörüyor; Paris Anlaşmasının iddialı hedeflerini kesinlikle karşılamayacaklar.

Küresel ısınmayı etkili bir şekilde yavaşlatmak için birçok adım vardır. Üretken bir stratejinin merkezi bir parçası, eylemlerin sadece ulusal veya yerel değil, küresel olmasını sağlamaktır. Etkili koordinasyon için en iyi umut, katılmayan ülkeleri cezalandırmak için emisyonları ve mekanizmaları azaltmak için güçlü adımlar atmaya çalışan bir uluslar koalisyonu olan İklim Kulübü'dür. Bu, geçmiş iklim müzakerelerinin yaklaşımından farklılaşan radikal bir teklif olsa da, kamu gündemine ilişkin başka bir plan, güçlü ve eşgüdümlü uluslararası eylem sözü vermez.